

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 22 mars 1920 kl. 1/2 11 f. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 6 och 7 successionsordningen.

Närvarande: Herrar Larsson i Västerås, Clason, Strömberg, Schlyter, Johansson i Kälkebo, K. J. Ekman, Thulin, Ljunggren, von Geijer, Modig, Vindahl, Magnusson i Tumbult, Janson i Kungsör, Hallén, Jansson i Edsbäcken, Zander, Henrikson, Hansson i Gårda, Leander och Nilsson i Antnäs.

Till konstitutionsutskottets handläggning hava båda kamrarna hänvisat en av Kungl. Maj:t till riksdagen avlåten proposition, nr 169, däri Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga här nedan intagna förslag till ändrad lydelse av §§ 6 och 7 successionsordningen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till propositionen bifogade protokoll över justitiedepartementets ärenden den 27 februari 1920.

Mot de i föreliggande proposition föreslagna förändringarna i §§ 6 och 7 successionsordningen har utskottet intet att erinra. Det i § 6 stadgade ovillkorliga förbudet för prinsessa att ingå äktenskap med enskild svensk man synes innebära ett avsteg från den övliga likställigheten mellan man och kvinna, då enligt samma grundlags § 5 något förbud mot prins att ingå giftermål med enskild svensk mans dotter icke finnes, ehuru visserligen sådant giftermål medför förlust av arvsrätt till rikets krona. Då en bestämmelse, motsvarande den i § 5 om prins föreskrivna, på grund av den i successionsordningen stadgade agnatiska tronföljden icke behöver införas beträffande prinsessa, och då stadgandet, att prinsessa ej kan träda i gifte utan Konungens vetskap och samtycke, avses skola kvarstå, anser

Utskottets yttrande.

utskottet, i likhet med Kungl. Maj:t, att bestämmelsen om förbud mot prinsessa att ingå äktenskap med enskild svensk man bör utgå.

Vad § 7 beträffar, synes, såsom i propositionen föreslås, den nu befintliga inskränkningen i prinsars och prinsessors rörelsefrihet böra gälla endast tronföljaren. Endast denne intar nämligen den statsrättsliga ställning, att Konungens samtycke till varje hans utrikes resa kan anses erforderligt. Beträffande andra medlemmar av det kungliga huset torde däremot bestämmelsen om, att Konungens samtycke före utrikes resa skall inhämtas, vara opåkallad.

På grund av vad utskottet sålunda anfört, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen med bifall till förevarande proposition måtte såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling antaga följande

Förslag

till ändrad lydelse av §§ 6 och 7 successionsordningen.

Nuvarande lydelse:

§ 6.

Prinsessor av det kungliga huset må ej träda i gifte utan Konungens vetskap och samtycke. *Ej heller må det någonsin tillåtas med svensk man utom det kungliga huset.*

§ 7.

Prinsar och prinsessor av det kungliga svenska huset må ej anträda resa utrikes utan Konungens vetskap och samtycke.

Föreslagen lydelse:

§ 6.

Prinsessor av det kungliga huset må ej träda i gifte utan Konungens vetskap och samtycke.

§ 7.

Tronföljaren må ej anträda resa utrikes utan Konungens vetskap och samtycke.

Stockholm den 19 mars 1920.

På konstitutionsutskottets vägnar:

VIKTOR LARSSON.

Reservation

av herrar *Clason, Johansson i Kälkebo, K. J. Ekman, von Geijer, Magnusson* i Tumhult, *Henrikson* och *Nilsson* i Antnäs, som ansett, att tillräckligt vägande skäl icke anförts för borttagande av den hittills gällande bestämmelsen i § 7 successionsordningen, att prinsar och prinsessor av det kungliga huset ej må anträda utrikes resa utan Konungens vetskap och samtycke, vilken bestämmelse tvärtom under vissa förhållanden kan visa sig vara gagnelig, och som därför yrkat avslag på den kungliga propositionen i vad den avser ändring av § 7.
